Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial 3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) **license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

-13
Q-45

LUQ
853

2010

Arabicus

Հաշ
853

Հրատ. Կենդրոնական գրավաճառանոցի

ԱՂՕԹԱՏԵՏՐ

Հայոց եկեղեցական եւ արքունի ուսումնարանների համար

Կազմեց
ԳԻՒՏ Ա. ՔԱՀ. ԱՂԱՆԵԱՆՑ

Չորրորդ լրացրած տպագրութիւն

ՏՓԽԻՍ
Տպարան Տ. Մ. Ռօտինեանցի
1903

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 23 Декабря 1902 г.

853-2010

(35965-62)

ՀՐԱՄԱՆԱՒ

Տ. Տ. ՄԿՐՏՉԻ Ա.

ՎԵՀՔԵՓԵՌ ԵՒ ՄՐԲԱԶՆԵԳՈՑՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

ԱՄԵՆԱՑՆ ՀԱՅՈՑ

Ց Ա Ն Կ

ա. Ցանուն Հօր.

բ. Տէրունական աղօթք.

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

գ. Տէր, եթէ զչրթունս իմ.

դ. Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ.

ե. Զքէն գոհանամք.

զ. Գոհանամք զքէն.

է. Ընկալ տէր զաղաչանս մեր.

ը. Սուրբ ես, տէր Աստուած մեր.

թ. Աստուած մշտնջենաւոր.

ժ. Առաւօտ լուսոյ.

ժա. Փառք 'ի բարձունս Աստուծոյ.

ժբ. Սուրբ Աստուած.

ժգ. Փառաւորեալ և օրհնեալ.

ժդ. Խաչ քո երկիցի մեզ ապաւէն.

ժե. Տէր ուղղեա զգնացս մեր.

ժզ. Առաջնորդ կենաց.

ժէ. Զառաւօտու աղօթս.

ՃԱՇՈՒ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ժը. Ողորմեա ինձ, Աստուած.

ժթ. Առաջնորդեա մեզ, տէր Աստուած մեր.

ի. Խաղաղութեամբ քով.

իա. Հայր գթութեանց.

իբ. Անկեալ առաջի քո.

իգ. Ժամամուտք.—Ծննդեան.

իդ. — Յարութեան.

իե. — Համբարձման.

ԻԳ. — Հոգեգալստեան.
ԻԴ. — Խաչի.
ԻԵ. — Լուսաւորչի.
ԻԹ. — ամենայն սրբոց.
Լ. Նիկիական հանգանակ.
ԼԱ. Տէր ողորմեա.

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ԼԲ. Ես առ Աստուած կարդացի.
ԼԳ. Լոյս զուարթ.
ԼԴ. Լուր ձայնից մերոց.
ԼԵ. Քեզ երկիրպագանելով.
ԼԶ. Հայր գթած.
ԼԷ. Տէր, մի դարձուցաներ.
ԼԸ. Ցիշեա տէր զպաշտօնեայս քո.

ՀԱՆԴՍՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ԼԹ. Տէր Աստուած մեր, դու պահեա զմեզ.
Խ. Հրեշտակի խաղաղութեան.
ԽԱ. Անկանիմք առաջի քո.
ԽԲ. Պահպանեա զմեզ.
ԽԳ. Զհանգստեան աղօթս.
ԽԴ. Հաւատով խոստովանիմ.

ԽԵ. Շարական ս. Էջմիածնի.
ԽԶ. Խաչի քո Քրիստոս.
ԽԷ. Ի մէջ տաճարիս.
ԽԸ. Տէր ամենակալ.

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ԽԹ. Աղօթք ճաշից առաջ.
Ծ. — ճաշից յետոյ.
ԾԱ. Տասն պատուիրան։

Ա.

Յանուն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. ամէն։

Հօր, Որդու և սուրբ Հոգու անունով. ամէն։

Բ.

ՏԷՐՈՒՆԱԿԱՆ ԱՂՕԹՔ

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես, սուրբ եղիցի անուն քո. եկեսցէ արքայութիւն քո. եղիցին կամք քո որպէս յերկինս և յերկրի։ Զհաց մեր հանապազորդ՝ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս և մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա՛ զմեզ ի չարէ։ Զի քո է արքայութիւն և զօրութիւն և փառք յաւիտեանս. ամէն։

Մեր Հայր, որ երկնքումն ես, սուրբ լինի քո անունը. գայ քո թագաւորութիւնը. լինի քո կամքը ինչպէս երկնքում, այնպէս էլ երկրիս վերայ։ Մեր ամենօրուայ հացը տուր մեզ այսօր. թող մեզ մեր պարտքերը, ինչպէս որ մենք էլ թողնում ենք մեր պարտապաններին։ Եւ մի ձգիր մեզ փորձանքի մէջ, այլ փրկիր չարից։ Որովհետև քոնն է թագաւորութիւնը, զօրութիւնը, փառքը, յաւիտեանս ամէն։

ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

Գ.

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Օրհնեալ համագոյ և միասնական անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն՝ Հայր և որդի և հոգի սուրբ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէր, եթէ իմ շրթունքը բանաս՝ իմ բերանը կօրհնէ քեզ։

Օրհնուած է համագոյ և միասնական անբաժանելի ս. երրորդութիւնը, հայրը, որդին և սուրբ հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս. ամէն։

Դ.

Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ քովցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց։

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խոնարհ արարեր զմեզ. և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս։

Հայեաց, Տէր, 'ի ծառայս քո՝ և 'ի գործս ձեռաց քոց. և առաջնորդեա որդւոց նոցա. եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ 'ի վերայ մեր։

Զգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի մեզ, Տէր, և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեա մեզ։

Ե

Զքէն գոհանամք, Տէր Աստուած մեր, որ շնորհեցեր մեզ հանգիստ քնոյ խաղաղութեամբ։ Եւ զարթուցեալ ժամանեցուցեր զմեզ կանխել յերկրպագութիւն ահաւոր և փառաւորեալ անուանդ քում սրբոյ։ Տո՛ւր մեզ, Տէր, աղաչեմք զքեզ, զմնացուած գիշերիս խաղաղութեամբ անցուցանել. և զամենայն ժամանակս կենաց պանդխտութեան մերոյ, երկիւղիւդ քո ամրացո՛ և պահեա։ Որպէս զի զգու-

շութեամբ և անարատ վարուք կրօնաւորեալք յայսմ աշխարհիս. ժամանեսցուք յանքոյթ և 'ի խաղաղ նաւահանգիստ յաւիտենական ի կեանսդ։ Շնորհօք և մարդասիրութեամբ տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի։ Ընդ որում քեզ հօր և հոգւոյդ սրբոյ վայել է փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Զ.

Գոհանամք զքէն, տէր Աստուած մեր, որ զարթուցեր զմեզ ի հանգստենէ քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո։ Զարթո՛ զմիտս մեր արդարութեամբ առ քեզ, տէր Աստուած մեր, զի տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո։ Եկեսցէ և բնակեսցի առ մեզ աստուածութիւն քո. և ողորմութիւն քո հովանի և պահապան լիցի ի վերայ պաշտօնէից քոց։ Եւ զմեզ զծառայս քո արժանի արա ի տուէ և ի գիշերի և յամենայն ժամու միշտ խորհիլ 'ի սէր պատուիրանաց քոց։ Եւ գոհանալով փառաւորել զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Շնորհակալ ենք քեզանից, տէր Աստուած մեր, որ քո ողորմութեան շնորհովը զարթեցրիր մեզ հանգիստ քնից։ Զարթեցրու մեր մտքերն արդարութիւնով դէպի քեզ, տէր Աստուած մեր, որ մեր աչքերը տեսնեն քո փրկութիւնը. զայ և բնակուի մեր մէջ քո Աստուածութիւնը և քո ողորմութիւնը հովանի և պահապան լինի մեզ վերայ։ Եւ արժանի արա մեզ գիշեր և ցերեկ և ամէն ժամանակ մտածել քո պատուէրների վերայ և շնորհակալութեամբ փառաւորել Հօրը և Որդուն և սուրբ Հոգուդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս. ամէն։

Է.

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՀՕՅՐՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Ընկալ, Տէր, զաղաչանս մեր՝ բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի Որդւոյ քո. և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց։

Լսէր մեզ, Տէր, և ողորմեա, ներեա, քաւեա և թող զմեղս մեր։ Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն.

Ընդունիր, տէր, մեր աղաչանքը, քո միածին որդու անարատ ծնողի՝ սուրբ Աստուածածնի բարեխօսութիւնով և բոլոր սրբերի խնդրուածքովը։

Լսիր մեզ, տէր, և ողորմիր, ներիր, քաւիր և թող մեր մեղքերը։ Արժանացրու մեզ շնորհակալութեամբ փառաւորել Քեզ Որդւոյդ և սուրբ Հոգւոյդ հետ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս ամէն։

Ը.

Սուրբ ես, տէր Աստուած մեր, հզօր և փառաւորեալ, որ նստիս 'ի կառս քերովբէականս, և լոյս ծագես յարարածս քո։ Լուսաւորեա զմեզ տէր 'ի ժամ առաւօտուս. որպէս զի 'ի ծագել լուսոյ տունջեանս՝ ծագեսցի առ մեզ դուռ մարգասիրութեան քո։ Հեռացո՛ 'ի մէնջ, տէր, զխաբէութիւն սատանայի. և ըզբռնութիւն նորա խորտակեա աղօթիւք և բարեխօսութեամբ ամենայն սրբոց։ Արա՛ և զերկիրս պտղաբերս 'ի սնունդս ծառայից քոց։ Յորոց հանապազ փառաւորեալ գովի ամենասուրբ երրորդութիւնդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Թ.

Աստուած մշտենջաւոր՝ Աստուած յաւիտենական. որ 'ի ստորին աշխարհս լոյս ծագեցար՝ և լուսաւորեցեր զմեզ, 'ի խաւարային մեղաց մերոց։ Որ վասն մեր 'ի չափաւորութիւն երկիր անչափդ Աստուած, և հեղեալ ծաւալեցեր զշնորհս հոգւոյդ սրբոյ յարարածս քո։ Այժմ և յաւիտեանս ժամանակաց բարեբանեալ ես ամենամեծդ Աստուած, ընդ հօր և ամենասուրբ հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ժ.

Առաւօտ լուսոյ. արեգակն արդար. առիս լոյս ծագեա։ Բղխումն 'ի հօրէ. բղխեա՛ ի հոգւոյս. բան քեզ 'ի հաճոյս։

Գանձդ ողորմութեան. գանձիդ ծածկելոյ. գտող զիս արա՛։ Դուռն ողորմութեան. դաւանողիս բաց. դասեցո՛ վերնոցն։

Երրեակ միութիւն. եղելոց խնամող և ինձ ողորմեա։ Զարթիր տէր յօգնել. զարթո՛ զթմրեալս. զուարթնոց նմանիլ։

Էդ հայր անսկիզբն. էակից որդի. է միշտ

սուրբ հոգի։ Ընկալ զիս գթած. ընկալ ողորմած. ընկալ մարդասէր։

Թագաւոր փառաց. թողութեանց տուող. թող ինձ զյանցանս։ Ժողովող բարեաց. ժողովեա և զիս. ժողովս անդրանկաց։

Ի քէն տէր հայցեմ, ի մարդասիրէդ ինձ բժշկութիւն։ Լեր կեանք մեռելոյս. լոյս խաւարելոյս. լուծանող ցաւոյս։

Խորհրդոց գիտող. խաւարիս շնորհեա. խորհուրդ լուսաւոր։ Ծնունդ հօր ծոցոյ. ծածկելոյս ստուերաւ. ծագեա զլոյս փառաց։

Կենարար փրկիչ. կեցո զմեռեալս. կանգնեա զգլորեալս։ Հաստատեա հաւատով. հաստատեա յուսով. հիմնեցո սիրով։

Զայնիւս աղաչեմ. ձեռօքս պաղատիմ. ձիր բարեաց շնորհեա։ Ղամբարամբ լուսոյ. ղեկավար ճարտար. զօղեալս ամրացո։

Ծառագայթ փառաց. ճանապարհ ինձ ցոյց. ճեպել ի յերկինս։ Միածինդ հօր. մոյծ զիս յառագաստ, մաքուր հարսանեացդ։

Յորժամ գաս փառօք, յահագին աւուրն, յիշեա զիս Քրիստոս։ Նորոգող հնութեանց. նորոգեա և զիս. նորոգ զարդարեա։

Շնորհատու բարեաց, շնորհեա զքաւութիւն. շնորհեա զթողութիւն։ Ուրախացո Տէր, ոգւոյս փրկութեամբ, ոյր վասն եմ ի սուգ։

Զար մշակողին. չար սերմանց նորին. չորացո զպտուղ։ Պարգևիչ բարեաց. պարգևեա իմոց, պարտեաց թողութիւն։

Զուր շնորհեա աչացս. ջերմ հեղուլ արտօսր, ջնջել ղյանցանս։ Ռետինդ քաղցուռամ հոգւոյս արբո. ռահ ցոյց ինձ լուսոյ։

Սէր անուն Յիսուս. սիրով քով ճմլեա. սիրտ իմ քարեղէն։ Վասն գթութեան, վասն ողորմութեան, վերստին կեցո։

Տենչալւոյդ տեսլեամբ տուր ինձ յագենալ, տէր Յիսուս Քրիստոս։ Բաբունդ երկնաւոր, ըստեա զաշակերտս բամից երկնայնոց։

Յօղ արեան քո, Տէր, ցօղեա ի հոգիս. ցնծասցէ անձն իմ։ Իւծեալս մեղօք, ւիւծեալ աղաչեմ, ւիւսել ինձ բարիս։

Փրկիչ բոլորից, փութա զիս փրկել, փորձութեանց մեղաց։ Քաւիչ յանցանաց, քաւեա զօրհնաբանս քեզ երգել զփառս։

Սուրբ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ, յիշեա, տէր, և ողորմեա։

ԺԱ.

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՀՐԵՇՏԱԿԱՑ

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ. և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն։

Եւ օրհնութիւն քեզ 'ի բարձունս. օրհնեալ ես, տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ և գովեմք զքեզ։ Խոստովանիմք Տէր զքեզ և երկիրպագանեմք քեզ, փառաւորեմք զքեզ. գոհանամք, Տէր, զքէն, վասն մեծի փառաց քոց։ Տէր թագաւոր, սուրբդ երկնային, Աստուած և հայր ամենակալ։ Տէր և Որդի Հօր միածին Յիսուս Քրիստոս և Սուրբ Որդի։ Տէր Աստուած, Գառն Աստուծոյ և Որդի Հօր. որ առեր զմեղս 'ի կուսէն։ Ողորմեցար, բարձեր զմեղս աշխարհի, և արդ ընկալ զաղաչանս մեր։ Սուրբդ որ նստիս ընդաջմէ Հօր՝ ողորմեա մեզ։ Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս։ Տէր և հոգիդ Սուրբ՝ որ 'ի փառս Աստուած ընդ Հօր. ամէն։

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ. Տէր և գովեմք զանուն Սուրբ քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից։ Արժանի արա Տէր, զօրս զայս խաղաղութեամբ, և առանց մեղաց պահեա զմեզ։ Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց. գովեալ և փառաւորեալ է անուն Սուրբ քո յաւիտեանս. ամէն։ Օրհնեալ Տէր, ուսո՛ ինձ զարդարութիւն քո. (*երիցս կրկնեալ*)։ Տէր, ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ։ Ես աղաչեմ, Տէր, ողորմեա ինձ և

բժշկեա զանձն իմ. ես մեղայ քեզ։ Ցոյց մեզ, Տէր, զողորմութիւնս քո. և զփրկութիւնս քո տուր մեզ։ Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան. զգործս ձեռաց քոց մի՛ անտես առներ։ Տէր իմ, զքեզ ապաւէն ինձ արարի. ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո՝ զի դու ես Աստուած իմ։ 'Ի քէն է Տէր՝ աղբիւր կենդանութեան և լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս։ Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՝ որք ճանաչեն զքեզ, Տէր։

ԺԲ.

Ի ԴԷՄՍ ՈՐԴՒՈՅՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր. սուրբ և անմահ. որ խաչեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ։ (*երեք անգամ*)։

ԺԳ.

ԱՂՕԹՔ ԱՌ Ս. ԿՈՅՍՆ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի. մատո՛ զաղաչանս մեր Որդւոյ քո և Աստուծոյ մերոյ։

ՊԵՏ. ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
Гос. Библиотека
ՀՍՍՌ-Арм.ССР
(35965-62) 853-2010

Փրկել զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Փառաւորուած և օրհնուած միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ, Քրիստոսի մայր, մեր աղաչանքը հասցրու Քո Որդուն և մեր Աստծուն։

Որ փրկէ մեզ փորձանքներից և մեր ամենն վտանգներից։

ԺԴ.

ՄԱՂԹԱՆՔ ՊԱՀՈՑ

Խաչ քո եղիցի՛ մեզ ապաւէն, Տէր Յիսուս, յորժամ երևիս փառօք Հօր ընդ ամպս լուսաւորս։ Յայնժամ մեք մի՛ ամաչեսցուք յուսացեալքս ի քեզ, այլ զօրութեամբ քով մեծաւ՝ երկրեսցուք ընդ աջմէ քումմէ՝ որպէս զորդիս լուսոյ և որդիս տունչեան։

ԺԵ.

Տէր, ուղղեա զգնացս մեր 'ի ճանապարհս խաղաղութեան։ Տէր, ուղղեա և առաջնորդեա հոգւոց մերոց և ամենայն հաւատացելոց՝ գբ-

նալ յարդարութեան ճանապարհն և 'ի կեանսն յաւիտենից։

Տէր, ուղղիր մեր գնացքը դէպի խաղաղութեան ճանապարհը. Տէր, ուղղիր և առաջնորդիր մեր հոգիներին և բոլոր հաւատացեալներին դէպի արդարութեան ճանապարհն և յաւիտենական կեանքը։

ԺԶ.

Առաջնորդ կենաց և պարգևիչ խաղաղութեան Քրիստոս Աստուած մեր. առաջնորդեա՛ մեզ գնալ ի ճանապարհս քո արդարութեան. և խաղաղութեամբ ժամանել ի նաւահանգիստն կենաց և փրկութեան՝ շնորհօք ողորմութեան քո. զի դու ես օգնական և Փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք, իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԺԷ.

Զառաւօտու աղօթս և զբանաւոր պաշտօնս՝ ընկալ ամենակալ ամենամեծդ Աստուած

'ի քո անապական և յերկնային խորանդ։

Ծագեա առ մեզ զարդարութեան և զիմաստութեան զլոյս քո. արա զմեզ որդիս լուսոյ և որդիս տունջեան. որպէս զի 'ի գալ աւուրս երկիւղածութեամբ վարեսցուք զկեանս մեր. և առանց դայթակղութեան կատարեսցուք։

Զի դու ես օգնական և փրկիչ մեր. և քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ՃԱՇՈՒ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ԺԸ.

ՍԱՂՄՈՍ ԴԱՒԹԻ

Ողորմեա ինձ, Աստուած, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ըստ բազում գթութեան քում քաւեա զանօրէնութիւնս իմ։

Առաւել լուա զիս յանօրէնութենէ իմմէ. և 'ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս։

Զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ, և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ։

Քեզ միայն մեղայ, տէր, և զչար առաջի քո արարի։

Որպէս արդար եղիցիս 'ի բանս քո, և յաղթող 'ի դատել դաս։

Անօրէնութեամբ յղացաւ, և 'ի մեղս ծնաւ զիս մայր իմ։

Դու, տէր, զճշմարտութիւն սիրեցեր. զանյայտս և զծածկեալս իմաստութեամբ քով յայտնեցեր ինձ։

Ցօղեա յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց լուա և քան զձիւն սպիտակ եղէց։

Լսելի արա ինձ, տէր, զցնծութիւն և զուրախութիւն. և ցնծասցեն ոսկերք իմ տառապեալք։

Դարձո զերեսս քո 'ի մեղաց իմոց. և զամենայն անօրէնութիւնս իմ քաւեա յինէն։

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս, Աստուած, և հոգի ուղիղ նորոգեա ի փորի իմում։

Մի ընկենուր զիս, տէր, յերեսաց քոց, և զհոգի քո սուրբ մի հանէր յինէն։

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան քո, և հոգւով պետութեան քո հաստատեա զիս։

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քոյ, և ամբարիշտք առ քեզ դարձցին։

Փրկեա զիս յարենէ, Աստուած, Աստուած փրկութեան իմոյ. ցնծասցէ լեզու իմ յարդարութեան քում։

Տէր, եթէ զշրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո։

Թէ կամեցեալ էիր պատարագս մատուցանէաք. բայց դու ընդ ողջակէզս խակ ոչ հաճեցար։

Պատարագ Աստուծոյ, հոգի խոնարհ, զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ։

Բարի արա, տէր, կամօք քովք Սիօնի, և շինեսցին պարիսպք Երուսաղէմի։

Յայժմ հաճեսցիս ընդ պատարագս արդարութեան. յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն ի սեղան քո զուարակս։

ԺԹ.

ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԻ ԱՂՕԹՔ

Առաջնորդեա՛ մեզ, Տէր Աստուած մեր, և ուսո՛ մեզ գնալ 'ի ճանապարհս քո արդարութեամբ. պահեա՛ ի խաղաղութեան զկեանս մեր, և զգնացս 'ի հաճոյս քո. ժամանեցո՛ զհոգևոր և զմարմնաւոր ընթացս ծառայից քոց անարատ ճանապարհաւդ յաւիտենական ի կեանսդ. շնորհօք միածնի քոյ Տեառն մերոյ և Փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, որ եղև մեզ առաջնորդ կենաց և յոյս փրկութեան։

Ընդ որում օրհնեալ ես Հայր ամենակալ, հանդերձ կենդանարար և ազատիչ սուրբ Հոգւովդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Ի.

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ԱՄԵՆԱՍՈՒՐԲ ՀՈԳԻՆ

Խաղաղութեամբ քով հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմարիտ՝ որ 'ի վեր է քան զամենայն միտս և զխորհուրդս, մխիթարիա՛ զանձինս ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ 'ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով։ Ներեա՛ և լսեա՛ մեզ, քաւեա՛ և թող զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ հօր և ընդ որդւոյն միածնի. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԻԱ.

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՀԱՅՐՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Հայր գթութեանց և Աստուած ամենայն մխիթարութեանց, որ մխիթարես զմեզ յամե-

նայն նեղութեան մերում. լուր և այժմ ձայնէ պաղատանաց ծառայից քոց՝ ընդունելով զաղաչանս մեր. անցո՛ ի մէնջ զցասումն պատուհասի յանցանաց մերոց բարերարութեամբ քով։ Ներեա՛ և լուր մեզ. քաւեա՛ և թող զմեղս մեր. արժանաւորեա՛ գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Որդւոյ և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԻԲ.

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ՈՐԴԻՆ ԱՍՏՈՒԱԾ

Անկեալ առաջի քո, բարերար և բազումողորմ Աստուած՝ աղաչեմք ամենայն սրտիւք մերովք և խնդրեմք զգթութիւն 'ի քէն. որպէս խոստացար ծառայից քոց և ասացեր՝ զամենայն զոր ինչ խնդրիցէք հաւատով յանուն Որդւոյ 'ի Հօրէ տացի ձեզ։ Շնորհեա՛ և այժմ հաւատացելոց 'ի քեզ՝ և կատարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս մեր. զի 'ի քեզ եմք ապաւինեալ։ Եւ քո առատ ողորմութեամբդ մխիթարեա՛ զմեզ 'ի կեանս յայսոսիկ, և առաջնորդեալ հասո՛ յանճառ երկնից արքայութիւնդ, 'ի փառաբանութիւն և 'ի պատիւ

ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտանս յաւիտենից. ամէն.

ԺԱՄԱՄՈՒՏՔ

ԻԳ.

ԾՆՆԴԵԱՆ

Աստուածածին անհարսնացեալ՝ զԲանն անսկիզբն յղացար և զԱստուածն անիմանալի ծնար. զանպարագրելին 'ի գիրկս քո բարձեր. նմա անդադար բարեխօսեա՛ վասն անձանց մերոց։

ԻԴ.

ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Քրիստոս յարեաւ 'ի մեռելոց, մահուամբ զմահ կոխեաց, և յարութեամբն իւրով մեզ զկեանս պարգևեաց, նմա փառք յաւիտեանս, ամէն։

Քրիստոսը յարութիւն առաւ մեռելներից, մահով մահը խափանեց և իւր յարութիւնով մեզ կեանք պարգևեց. նրան փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԻԵ.

ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ

Հիացան վերնական բազմութիւնքն տեսանելով զքեզ 'ի հրեղէն կառս բազմեալ՝ սարսեալ ասէին. ո՞վ է սա որ գիմեալ գայ յեղովմայ. և եկեալ մտանէ փառօք 'ի փառս. Տէր, փառք քեզ։

ԻԶ.

ՀՈԳԵԳԱԼՍՏԵԱՆ

Այսօր 'ի հրեղէն լեզուս բաժանեալ հանգեար յառաքեալսն՝ լուսաւորելով զնոսա. և այժմ աղաչեմք զքեզ, սուրբ Հոգիդ Աստուած, որ ես պատճառ կենդանութեան եղելոց և խաղաղարար աշխարհի, խնայեա՛ և կեցո՛ զմեզ։

ԻԷ.

ԽԱՉԻ

Առաջի պատուական ամենայաղթ խաչի քո անկանիմք երկրպագելով և խնդրեմք ըզթողութիւն յանցանաց մերոց. քանզի սովաւ բարձեր զդատապարտութիւն ազգի մարդկան։ Եւ այժմ վասն սրբոյ աստուածային քոյ նը-

շանի՝ շնորհեա զերկնային զխաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի։

ԻԸ.

ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻ

Գրիգոր սուրբ քահանայապետ՝ որ զհաւատս ուսուցեր և զբանակս դիւացն հալածեցեր, մարդկան ուսուցեր քարոզել զերրորդութիւնն, պսակեցեր յարքայութեանն, արդ բարեխօս լեր առ Տէր վասն մեր։

Սուրբ քահանայապետ Գրիգոր, որ հաւատը սովորցրիր և դևերի բանակը ցրուեցիր, մարդկանց սովորցրիր դաւանել սուրբ երրորդութիւնը, պսակ ընդունեցիր արքայութեան մէջ. այժմ բարեխօսիր մեզ համար Աստծու առաջ։

ԻԹ.

ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՑ

Բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, սրբոյն Յովհաննու Կարապետին, սրբոյն Ստեփաննոսի Նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, և սրբոց առա-

քելոց և մարգարէից, հայրապետաց և վարդապետաց, մարտիրոսաց և թագաւորաց, ճրագնաւորաց և կուսանաց, նահատակաց և միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց հնոց և նորոց, յայտից և անյայտից, զխաղաղութիւն և զերկնային ողորմութիւն քո պարգևեա մեզ, մարդասէր տէր։

Լ.

ՆԻԿԻԱԿԱՆ ՀԱՆԳԱՆԱԿ

Հաւատամք 'ի մի Աստուած 'ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի և երկրի, երևելեաց և աներևոյթից։

Եւ 'ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս որդին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ հօրէ՝ միածին, այսինքն էութենէ հօր։ Աստուած յԱստուծոյ, լոյս 'ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ, յԱստուծոյ ճշմարտէ՝ ծնունդ և ոչ արարած։ Նոյն ինքն 'ի բնութենէ հօր, որով ամենայն ինչ եղև յերկինս և 'ի վերայ երկրի, երևելիք և աներևոյթք։

Որ յաղագս մեր մարդկան և վասն մերոյ փրկութեան իջեալ 'ի յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս 'ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն սրբով։ Որով

էառ զմարմին, զհոգի և զմիտ, և զամենայն որ ինչ է 'ի մարդ, ճշմարտապէս և ոչ կարծեօք։

Զարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ։

Յերրորդ աւուր յարուցեալ։

Ելեալ 'ի յերկինս նովին մարմնովն նըստաւ ընդ աջմէ հօր։

Գալոց է նովին մարմնովն և փառօք Հօր 'ի դատել զկենդանիս և զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան։

Հաւատամք և 'ի սուրբ հոգին՝ յանեղն և 'ի կատարեալն, որ խօսեցաւ յօրէնս և 'ի մարգարէս և յաւետարանս։ Որ էջն 'ի Յորդանան, քարոզեաց զառաքեալն, և բնակեցաւ 'ի սուրբսն։

Հաւատամք և 'ի միմիայն ընդհանրական և յառաքելական եկեղեցի։

'Ի մի մկրտութիւն, յապաշխարութիւն։

'Ի քաւութիւն և 'ի թողութիւն մեղաց։

'Ի յարութիւն մեռելոց, 'ի դատաստանն յաւիտենից, հոգւոց և մարմնոց, յարքայութիւնն երկնից և 'ի կեանսն յաւիտենականս։

Իսկ որք ասեն՝ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր որդի. կամ էր երբեմն, յորժամ ոչ էր սուրբ

հոգի. կամ թէ՝ յոչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ասեն լինիլ զՈրդին Աստուծոյ և կամ զսուրբ հոգին. և թէ՝ փոփոխելիք են կամ այլայլելիք, զայնպիսիսն նզովէ կաթուղիկէ և առաքելական եկեղեցի։

Ս. Գրիգոր լուսաւորչի ասած.

Իսկ մեք փառաւորեսցուք զ՝ յառաջ քան զյաւիտեանս, երկիրպագանելով սրբոյ երրորդութեան և միոյ աստուածութեանն հօր և որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ, Տէր զօրութեանց. լի են երկինք և երկիր փառօք քո. օրհնութիւն 'ի բարձունս. օրհնեալ որ եկիր և գալոցդ ես անուամբ Տեառն, ովսաննա 'ի բարձունս։

ԼԱ.

Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա։

Արի Աստուած հարցն մերոց,
Որ ապաւէնդ ես նեղելոց,
Հաս օգնութիւն ծառայից քոց՝
Անօգնական ազգիս Հայոց։

Միջնորդութեամբ սրբոյ խաչիդ
Եւ անարատ սուրբ ծնողիդ.
Յիշեա զլեզումն արեան Փրկչիդ,
Ե՛լ 'ի խնդիր փոքու հօտիդ։

Ի քէն հայցեմք մեզ օգնութիւն.
Ամենասուրբ երրորդութիւն,
Տո՛ւր աշխարհիս խաղաղութիւն,
Քրիստոնէից հաստատութիւն.
Ննջեցելոց արքայութիւն,
Եւ հիւանդաց բժշկութիւն։

Արդ անկանիմք առաջի քո,
Գոչեմք մեղայ Տեառնդ մերոյ,
Դարձո՛ 'ի մէնջ զցասումն քո,
Վասն անսպառ գթութեան քո։

Զի գիտացաք մեք հաւաստեաւ,
Որչափ մեղայ մերոց լցաւ.
Ուստի տէրդ մեր բարկացաւ.
Առ 'ի խրատել զմեզ զարթեաւ։

Քրիստոս պատարագեալ բաշխի 'ի միջի մերում. ալէլուիա։

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր և սուրբ զԱրիւն իւր ցողէ 'ի մեզ ալէլուիա։

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս. ալէլուիա։

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է Տէր. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զՏէր յերկինս. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա 'ի բարձունս. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք նորա. ալէլուիա։

Օրհնեցէք զնա ամենայն զօրութիւն նորա. ալէլուիա։

Լցաք 'ի բարութեանց քոց, Տէր. ճաշակելով զՄարմին քո և զԱրիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ որ հանապազ կերակրես զմեզ. առաքեա 'ի մեզ զհոգևոր քո զօրհնութիւն. փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ։

ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ ԱՂՕԹՔՆԵՐ

ԼԲ.

Ես առ Աստուած կարդացի, և նա լուաւ ինձ յերեկոյս՝ 'ի վաղօրդայն՝ և 'ի հասարակ աւուր։

Սպասէի Աստուծոյ իմոյ, և ակն ունէի կենարարին, որ փրկէ զծառայս իւր և կեցուցանէ։

ԼԳ.

Ալէլուիա, ալէլուիա։

Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի, հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս։

Եկեալքս 'ի մտանել արեգական, տեսաք զլոյս երեկոյիս։ Օրհնեմք զհայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ Աստուծոյ։ Եւ ամենեքեան ասեմք ամէն։ Արժանաւորեա զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել ձայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ երրորդութեանդ։ Որ տայ զկենդանութիւն. վասն որոյ և աշխարհս զքեզ փառաւորէ։

ԼԴ.

Լուր ձայնից մերոց, տէր Աստուած մեր, ընկալ զաղաչանս մեր, զհամբարձումն ձեռաց մերոց՝ և զբանս աղօթից, սրբելով զերեկոյի պատարագս մեր 'ի հոտ անուշից՝ ի հաճոյս քեզ պատրաստել։ Յաւել ի մեզ, Տէր ամենակալ, զհաւատ, զյոյս, զսէր և զամենայն գործս առաքինութեան. որպէս զի ըստ կամաց քոց բարեսիրաց՝ միշտ կրօնաւորեալք բարեպաշտութեամբ 'ի տուէ և ի գիշերի. և արժանաւորք եղիցուք յաղագս անձանց մերոց փրկութեան, և վասն հոգևոր կենաց աղաչել զքեզ, Տէր և գտանել 'ի քէն զշնորհս և զողորմութիւն. և գոհանալով փառաւորեսցուք զՀայր և զՈրդի և զսուրբ Հոգիդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԼԵ.

Քեզ երկիրպագանելով Տէր Աստուած մեր՝ գոհանամք զքէն յաղագս խաղաղութեամբ անցուցանելոյ 'ի մէնջ զերկարութիւն տունջեանս։

Տուր մեզ Տէր, աղաչեմք զքեզ զերեկս և զառաջիկայ գիշերս առանց մեղաց, և առանց գայթակղութեան անցուցանել. հաստատուն կալ և մնալ 'ի Հաւատ՝ 'ի Յոյս՝ 'ի Սէր՝ և 'ի պատուիրանապահութեան քոյ։

Խնդրելով զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի, և եկեղեցւոյ քում սրբոյ զհաստատութիւն, և անձանց մերոց զփրկութիւն։ Որպէս զի ընդունելով 'ի քէն զհայցուածս մեր՝ և զմեծ վայելչական փառաբանութիւն միշտ 'ի բարձունս առաքեսցուք ամենազօր տէրութեանդ, Քրիստոս Աստուած մեր. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԼԶ.

Հայր գթած, բարեխնամող, արարիչ ամենայն արարածոց, ընկալ զպաղատանս ծառայից քոց 'ի ժամ երեկոյիս, որ առատ ես առ ամենեսեան պարգևօք բարերարութեան քոյ։ Ողորմեա՛, Տէր, ամենայն աշխարհի, և Եկեղեցւոյ քում սրբոյ. հիւանդաց, վշտացելոց, ճանապարհորդաց, նաւորդաց, խոստովանողաց, ապաշխարողաց, և հոգւոցն հանգուցելոց։ Զի դու, Տէր ամենակալ, գիտես զպէտս մեր և զկարիս առաւել քան զոր խնդրեմք և իմանամք. և քեզ ընդ Որդւոյ և ամենասրբոյ Հոգւոյդ վայելէ փառք, իշխանութիւն

և պատիւ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

ԼԷ.

Տէր, մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն, Տէր բարերար, աղաչեմ զքեզ, օգնական իմ լեր, Տէր, մի անարգեր զիս, և մի թողուր զիս, Աստուած Փրկիչ իմ։

Տէր, մի դարձնիր քո երեսը ինձանից, տէր բարերար, աղաչում եմ քեզ, օգնական եղիր ինձ տէր, մի անարգիր ինձ և մի թողնիր ինձ, Աստուած Փրկիչ իմ։

ԼԸ.

Յիշեա Տէր, զպաշտօնեայս քո, զծնողսն մեր, զվարդապետս, զեղբարս, զընկերս, զկերակրիչս, զուխտաւորս, զճանապարհորդս, ըզհանգուցիչս, զվաստակաւորս, զխուստովանողս, զապաշխարողս, զգերիս, զհիւանդս, զնեղեալս, զիշխանս, զչարաբարս, զբարերարս, զթշնամիս, զատելիս, և որք պատուիրեցին մեզ հաւատով։

ԼԹ.

ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԱՂՕԹՔ

Տէր Աստուած մեր՝ դու պահեա զմեզ խաղաղութեամբ 'ի գիշերիս յայսմիկ և յամենայն ժամանակի։

Ընդ սուրբ երկիւղ քո բևեռեալ պահեա զմիտս և զխորհուրդս մեր։ Որպէս զի յամենայն ժամ քև պահպանեալ լիցուք յորոգայթից թշնամւոյն։

Եւ քեզ հանցուք զօրհնութիւն և ըզփառս Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյդ սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէր Աստուած մեր, դու պահիր մեզ խաղաղութիւնով այս գիշեր և ամեն ժամանակ։

Քո սուրբ երկիւղիդ մէջ բևեռած պահիր մեր միտքն ու խորհուրդը, որպէս զի ամեն ժամանակ քեզանով պահպանուինք թշնամու որոգայթներից։

Եւ քեզ տանք օրհնութիւնն և փառքը, Հօրը, Որդուն և սուրբ Հոգուն. այժմ և միշտ և յաւիտեանս. ամէն.

Խ.

Հրեշտակի խաղաղութեան յանձն արա զանձինս մեր, Տէր զօրութեանց, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ և 'ի գիշերի, յարթնութեան և 'ի հանգստեան մերում. զի դու ես արարիչ լուսոյ, և հաստիչ գիշերի։ Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ, Տէր Աստուած մեր, զհանգիստ գիշերիս շնորհեա խաղաղութեամբ անցուցանել, և հասանիլ 'ի պաշտօն առաւօտու յերկրպագութիւն և 'ի փառաբանութիւն ամենասուրբ Երրորդութեանդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Տէր զօրութիւնների, մեր անձերը յանձնիր խաղաղութեան հրեշտակին, որ գալով հանգիստ պահէ մեզ գիշեր և ցերեկ, մեր արթուն և քնած ժամանակը, որովհետև դու ես լուսի և գիշերի ստեղծողը։ Եւ այժմ աղաչում ենք քեզ, Տէր Աստուած մեր, այս գիշերը խաղաղութեամբ անցկացրու, որ հասնինք առաւօտու պաշտօնին երկրպագելու ու փառաբանելու ամենասուրբ երրորդութեանդ. այժմ, միշտ և յաւիտեանս. ամէն։

ԽԱ.

ԱՌ ՏԻՐԱՄԱՅՐ ՍՈՒՐԲ ԿՈՅՍՆ

Անկանիմք առաջի քո, Տիրամայր սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զԿոյսդ՝ բարեխօսեա վասն անձանց մերոց և աղաչեա զմիածին Որդիդ։ Փրկեա զմեզ 'ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց։

Ընկնում ենք քո առաջ, Տիրոջ մայր սուրբ Աստուածածին և աղաչում ենք անարատ կուսիդ, բարեխօսիր մեր անձերի համար և աղաչիր քո միածին որդուց, որ փրկէ մեզ փորձանքից և ամեն տեսակ վտանգներից։

ԽԲ.

ՍՈՒՐԲ ԽԱՉԻ ԱՂՕԹՔ

Պահպանեա զմեզ Քրիստոս Աստուած մեր՝ ընդ հովանեաւ սուրբ և պատուական Խաչի քոյ 'ի խաղաղութեան. փրկեա յերևելի և յաներևոյթ թշնամւոյն։

Արժանաւորեա գոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Պահպանիր մեզ, Քրիստոս Աստուած մեր քո սուրբ և պատուական խաչի հովանու տակ

խաղաղութեամբ. փրկիր երևելի և աներևոյթ թշնամիներից։

Արժանաւորիր շնորհակալութեամբ փառաւորել քեզ հօր և սուրբ հոգու հետ, այժմ և միշտ յաւիտեանս. ամէն։

ԽԳ.

Զհանգստեան զաղօթս և զաղաչանս ընկալ մարդասէր Աստուած 'ի հաճոյս բարերար կամաց քոց։ Եւ մեր մեղաց և բազում յանցանաց թողութիւն շնորհեա։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր, որ պարգևեցեր զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել։ Մարդասէր Աստուած, զառաջիկայ գիշերս՝ որ 'ի վերայ մեր գալոց է, 'ի մեղաց փրկեա, 'ի չարեաց ազատեա, 'ի գործս բարիս առաջնորդեա։ Առաւօտու օրհնութեանցն և փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անուանդ քում սրբոյ, և պահեա 'ի խաղաղութեան։

Տէր Աստուած մեր, տուր զքո խաղաղութիւնդ ամենայն աշխարհի, բարձ զցասումն և զպատուհասն 'ի յարարածոց։ Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց, կենդանեաց և հան-

գուցելոց։ Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց, պտղատուից, սպասաւորաց, և այնոցիկ՝ որք ընդ հովանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ։

Տէր Աստուած, օգնեա թագաւորաց քրիստոնէից, և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց և զաւակաց նոցին՝ պահելով 'ի խաղաղութեան։

Տէր Աստուած մեր, պահեա զարաջնորդս և զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ և անխռով 'ի կամս ողորմութեան քոյ։

Նշանաւ սուրբ և պատուական խաչի քո հալածեա զերևելի և զաներևոյթ թշնամին ի սահմանաց մերոց և 'ի բնակութենէս մերմէ։ Փրկեա զմեզ 'ի հրոյն յաւիտենից։ Եւ քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն։

ԽԴ.

ԱՂՕԹՔ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագանեմ քեզ, Հայր և Որդի՝ և սուրբ Հոգի. անեղ և անմահ բնութիւն, արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հաւատով խոստովանիմ և երկիրպագա-

նեմ քեզ անբաժանելի լոյս միասնական սուրբ երրորդութիւն և մի Աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խաւարի. հալածեա 'ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց և անգիտութեան. և լուսաւորեա զմիտս իմ 'ի ժամուս յայսմիկ՝ աղօթել քեզ 'ի հաճոյս և ընդունել 'ի քէն զխնդրուածս իմ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս.

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զՈրդիդ քո սիրելի 'ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին. մեղայ յերկինս և առաջի քո. ընկա՛լ զիս որպէս զանառակ որդին, և զգեցոյ ինձ զպատմուճանն առաջին, զոր մերկացայ մեղօք. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար 'ի հայրական ծոցոյ, և առեր մարմին 'ի Սրբոյ կուսէն Մարիամայ. վասն մերոյ փրկութեան խաչեցար՝ թաղեցար՝ և յարեար 'ի մեռելոց, և համբարձար փառօք առ Հայր. մեղայ յերկինս և առաջի քո. յիշեա՛ զիս որպէս զաւազակն, յորժամ գաս արքայութեամբ քով. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր 'ի Յորդանան և 'ի վերնատունն, և

լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, մեղայ յերկինս և առաջի քոյ. մաքրեա զիս վերստին Աստուածային հրով քով, որպիս հրեղէն լեզուօք զառաքեալսն. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Անեղ բնութիւն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով և մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս 'իմ զառաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս,

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով, բանիւ և գործով. ջնջեա՛ զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա՛ զանուն իմ 'ի դպրութեան կենաց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Փնտող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամայ և ակամայ, գիտութեամբ և անգիտութեամբ, թողութիւն շնորհեա՛ մեղաւորիս. զի 'ի ծնընդենէ սուրբ աւազանին մինչև ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի Աստուածութեանդ քոյ՝ ըզգայարանօք իմովք, և ամենայն անդամօք մարմնոյս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Ամենախնամ Տէր, դիր պահապան աչաց իմոց զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ևս հայել յարատ. և ականջաց իմոց ո՛չ ախորժել լսել զբանս

չարութեան, և բերանոյ իմոյ ոչ խօսիլ ըզ-
ստութիւն. և սրտի իմոյ ոչ խորհիլ զչարու-
թիւն. և ձեռաց իմոց ոչ գործել զանիրա-
ւութիւն, և ոտից իմոց ոչ գնալ 'ի ճանա-
պարհս անօրէնութեան. այլ ուղղեա զշար-
ժումն սոցա լինիլ միշտ ըստ պատուիրանաց
քոց յամենայնի. և ողորմեա քո արարածոց
և ինձ բազմամեղիս։

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո
զոր արկեր յերկիր՝ բորբոքեա յանձն իմ. զի
այրեսցէ զխիղճ մտաց իմոց, մաքրեսցէ զմեղս
մարմնոյ իմոյ, և վառեսցէ զլոյս գիտութեան
քոյ 'ի սրտի իմում. և ողորմեա քո արարա-
ծոց և ինձ բազմամեղիս։

Իմաստութիւն Հօր Յիսուս, տուր ինձ
զիմաստութիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և
գործել առաջի քոյ յամենայն ժամ. 'ի չար խոր-
հրդոց՝ 'ի բանից և 'ի գործոց փրկեա զիս.
և ողորմա՛ քո արարածոց և ինձ բազմա-
մեղիս։

Կամեցող բարեաց. Տէր կամարար, մի
թողուր զիս 'ի կամս անձին իմոյ գնալ. այլ
առաջնորդեա՛ ինձ լինիլ միշտ ըստ կամաց քոց
բարեսիրաց, և ողորմեա՛ քո արարածոց և
ինձ բազմամեղիս։

Արքայ երկնաւոր, տո՛ւր ինձ զարքայու-

թիւն քո՝ զոր խոստացար սիրելեաց քոց. և
զորացո՛ զսիրտ իմ ատել զմեղս, և սիրել զքեզ
միայն և առնել զկամս քո. և ողորմեա՛ քո
արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Խնամող արարածոց, պահեա՛ նշանաւ
խաչի քո զհոգի և զմարմին իմ 'ի պատրա-
նաց մեղաց, 'ի փորձութեանց դիւաց, և 'ի
մարդոց անիրաւաց և յամենայն վտանգից
հոգւոյ և մարմնոյ. և ողորմեա՛ քո արարա-
ծոց և ինձ բազմամեղիս։

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո
հովանի լիցի 'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գի-
շերի՝ 'ի նստիլ 'ի տան, 'ի գնալ 'ի ճանա-
պարհ, 'ի ննջել և 'ի յառնել, զի մի երբէք
սասանեցայց. և ողորմեա՛ քո արարածոց և
ինձ բազմամեղիս։

Աստուած իմ, որ բանաս զձեռն քո, և
լնուս զամենայն արարածս ողորմութեամբ
քով, քեզ յանձն առնեմ զանձն իմ. դու հո-
գա՛ և պատրաստեա՛ զպէտս հոգւոյ և մարմ-
նոյ իմոյ յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան. և ո-
ղորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո՛ զիս 'ի չար
սովորութեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն.
և բևեռեա 'ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն՝
և զերկիւղ դեհենոյն՝ և զսէր արքայութեանն.

զի զղջացայց 'ի մեղաց, և գործեցից զարդարութիւն, և ողորմեա քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո՛ 'ի սրտէ իմմէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ քան զելանելն իմ յաշխարհէս. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Պարգևիչ ողորմութեան, պարգևա՛ ինձ ուղղափառ հաւատով՝ և բարի գործով՝ և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբ գալ առ քեզ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Բարերա՛ր Տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն արասցես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, և անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են 'ի ներքոյ երկնից, և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա՛ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոչման աւուրն. եւ հանդէպ լուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի գալստեան քոյ. եւ ողորմեա՛ քո արարածոց եւ ինձ բազմամեղիս։

Դատաւոր արդար, յորժամ գաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս, մի՛ մտաներ 'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա՛ զիս 'ի յաւիտենական հրոյն և լսելի՛ արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Ամենողորմ Տէր, ողորմեա՛ ամենայն հաւատացելոց 'ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա՛ և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն՝ որ առիս յանցանաց, և դարձո՛ զնոսա 'ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողորմեա՛ քո արարածոց և ինձ բազմամեղիս։

Փառաւորեա՛լ Տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայից քոց, և կատարեա՛ 'ի բարի զխնդրուածս իմ բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնի, և Յովհաննու Մկրտչին, և սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին. և սրբոց Առաքելոց Մարգարէից, Վարդապետաց, Մարտիրոսաց, Հայրապետաց, Ճգնաւորաց, Կուսանաց, Միանձանց, և ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց։ Եւ քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ Երրորդութեանդ՝ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խե.

ԱՌ ԽԱՉԵՑԵԱԼՆ ՅԻՍՈՒՍ

Խաչի քո, Քրիստոս, երկիրպագանեմք, և զսուրբ խաչելութիւնդ քո մեծացուցանեմք, և զսուրբ Յարութիւնդ քո փառաւորեմք։ Եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք Քրիստոսի Աստուծոյ մերոյ. վասն զի եկն 'ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգևս աշխարհի։ Սուրբ Աստուած, սուրբ և հզօր, սուրբ և անմահ, որ խաչեցար վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ։

Փառք սուրբ Խաչիդ ալէլուիա. սուրբ մատնութեանդ ալէլուիա. չարչարանացդ ալէլուիա. խաչելութեանդ ալէլուիա. սրբոյ թաղմանդ ալէլուիա. սուրբ յարութեանդ ալէլուիա։

Փառք և երկրպագութիւն Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խզ.

ԱՂՕԹՔ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

Ի մէջ տաճարիս, և առաջի Աստուածընկալ և պայծառացեալ սուրբ նշանաց և

սուրբ Սեղանոյս՝ խոնարհեալ երկիւղիւ երկիրպագանեմք, զսուրբ և գհրաշալի և զյաղթող զյարութիւնդ քո փառաւորեմք. և քեզ մատուցանեմք զօրհնութիւն և զփառս ընդ Հօր և ընդ Սրբոյ Հոգւոյդ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Խէ.

ԱՂՕԹՔ ՄԱՆԱՍԷԻ ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ

Տէր ամենակալ, Աստուած Աբրահամու, Իսահակայ, Յակոբայ՝ և զաւակի նոցա արդարոց. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Որ արարեր զերկինս և զերկիր, և զամենայն զարդ նոցա. ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ։

Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քոյ. փակեցեր զխորս, կնքեցեր սահմանս և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով. ամենակա՛լ, Տէր, թող զմեղս իմ,

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի զօրութեան քո. ամենակա՛լ Տէր, թող զմեղս իմ։

Անբաւ է մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո. սաստիկ է բարկութիւն սպառ-

նալեաց քոց 'ի վերայ մեղաւորաց, անչափ և անքննին են ողորմութիւնք աւետեաց քոց. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Դու, Տէր, բարձրեալ, գթած, երկայնամիտ, բազումողորմ. և զղջանաս 'ի վերայ չարեաց մարդկան ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Դու, Աստուած, ոչ եդեր ապաշխարութիւն վասն արդարոցն Աբրահամու, Իսահակայ և Յակովբայ, որք ոչ մեղան քեզ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Այլ եդեր ապաշխարութիւն վասն իմ մեղաւորիս, զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Զեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից, 'ի բազմութենէ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Կորացեալ եմ ես 'ի բռնութենէ կապանաց երկաթից, և ոչ գոյ ինձ հանգիստ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Բարկացուցի զսրտմտութիւն, և չար առաջի քո արարի. կանգնեցի պատկեր և բազմացուցի զցասումն. ամենակալ Տէր, թող ըզմեղս իմ։

Եւ արդ, Տէր, խոնարհեցուցանեմ զծունր

սրտի իմոյ, և հայցեմ 'ի քաղցրութենէ քումմէ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Մեղայ, Տէր, մեղայ, և զանօրէնութիւնս իմ ես ինձէն գիտեմ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն՝ թող ինձ, Տէր, թող ինձ, և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան իմոյ. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ, Տէր, և մի յիշեր զչարիսն իմ. և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ երկրի չարեօք. ամենակալ Տէր, թող զմեղս իմ։

Զի դու, Աստուած, Աստուած ապաշխարողաց ես, և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո՝ որ անարժան եմ. ամենակալ Տէր թող զմեղս իմ։

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում. և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց իմոց. ամենակալ Տէր, թող ըզմեղս իմ։

Զքեզ, Տէր, օրհնեն ամենայն զուարթունք երկնից. և քո են փառք յաւիտեանս. ամէն։

Փառք Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն սրբոյ. այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Աղաչեմ և խնդրեմ 'ի քէն, Տէր, թող ինձ զմեղս իմ։

Բազումողորմ Տէր, ողորմեա ինձ։

Աստուած, քաւեա զիս զմեղաւորս 'ի մեղաց, և կեցո։

Արարիչ իմ և լոյս, Աստուած, գթա յիս 'ի մեղուցեալ ծառայս, և ողորմեա ինձ բազմամեղիս։

Ամենօրհնեալ Սրբուհի և միշտ կոյս Աստուածածին Մարիամ, բարեխօսեա առ Տէր վասն իմ մեղաւորիս։

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ Հայր 'ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս։

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անոխակալ ընկալ զաղաչանս մեր. զի 'ի քեզ են ապաւինեալ անձինք մեր։

Յաղթող զօրութեամբ, սուրբ եւ կենդանարար և պատուական խաչի քո, Տէր, պահպանեա զմեզ։

Առաքեա, Տէր, զհրեշտակ խաղաղութեան քո, որ եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս 'ի տուէ եւ ի գիշերի։

Եւ մարդասիրութեամբ քո յիշեա զմեզ, Տէր, յիշեա զմեզ, յորժամ գաս արքայութեամբ քով. եւ ողորմեա մեզ։

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ԽԸ.

ՃԱՇԻՑ ԱՌԱՋ

Աչք ամենեցուն 'ի քեզ, Տէր, յուսան եւ դու տաս կերակուր նոցա 'ի ժամու։ Բանաս զձեռն քո, եւ լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ կամօք քովք։

Ամենքի աչքերը դէպի քեզ են նայում, Տէր և դու ես նոցա կերակուր տալիս ժամանակին։ Բաց ես անում քո ձեռքը և լիացնում ես ամեն արարածներիդ քո ողորմութեամբ։

ԽԹ.

ՃԱՇԻՑ ՅԵՏՈՑ

Փառք քեզ Տէր՝ փառք քեզ, թագաւոր փառաց, որ ետուր մեզ կերակուր ուրախութեան և լցուցեր զսիրտս մեր ի լիութենէ ամենաբաւական ողորմութեան քո. լցո և զմեզ հոգւով քով սրբով. որպէս զի գտցուք առաջի քո հաճոյք, և մի ամաչեցեալք. զի դու գաս և հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ

գործս իւր. և քեզ վայել է փառք իշխանութիւն և պատիւ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն։

Փառք քեզ, Տէր, փառք քեզ, փառքի թագաւոր, որ տուիր մեզ ուրախութեան կերակուր և լցրիր մեզ քո ամենաբաւական ողորմութիւնից. լցրու և մեզ քո սուրբ հոգւով. որպէս զի հաճելի լինինք քեզ և շամաչենք, որովհետև գալիս ես և հատուցանում ամենքին իրանց գործքերի համեմատ. և քեզ վայել է փառքը, իշխանութիւնը և պատիւը այժմ և միշտ և յաւիտեանս. ամէն։

Ծ.

ՏԱՍՆ ՊԱՏՈՒԻՐԱՆ

1. Ես եմ Տէր Աստուած քո. մի եղիցին քեզ այլ աստուածք բաց յինէն։

2. Մի արասցես քեզ կուռս ըստ ամենայն նմանութեան, մի երկիրպագանիցես նոցա, եւ մի պաշտեսցես զնոսա։

3. Մի առնուցուս զանուն Տեառն Աստուծոյ քո 'ի վերայ սնոտեաց։

4. Յիշեսջիր զօրն շաբաթու սրբել զնա։

5. Պատուեա զհայր քո և զմայր քո, զի բարի լինիցի քեզ, և երկայնակեաց լինիցիս ի վերայ երկրին բարութեան։

6. Մի սպանաներ։

7. Մի շնար։

8. Մի գողանար։

9. Մի սուտ վկայեր զընկերէ քումմէ։

10. Մի ցանկանար տան ընկերի քո և մի ամենայնի, զինչ ընկերի քո իցէ։

ՊԵՏ ԿԱՌ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ГОС. БИБЛИОТЕКА
ՀՍՍՌ-Арм ССР
Ս. ԿՄ. Մեսրոպ
ՄԱՍ ԿԱՌԻ ԱՆՎԱՆ

504

Ազգ
Ցուց

ՀՀ Ազգային գրադարան
NL0596101